

Copyright©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan ve yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN
978-625-94683-7-2

TR 060680-B1

YAYIN
KOORDİNATÖRLERİ

ALİ ÖZCAN
VEYSEL GÜL

İLETİŞİM

DİZGİ

Av Yayınları Dizgi Birimi

GRAFİK TASARIM

AYŞEGÜL ÇAYCAN

ÖN SÖZ

Ortaokul dönemi ve LGS hazırlık süreci; uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. AV YAYINLARI olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliriz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla ortaokula ve LGS'ye hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabımızdaki **Mavi** renkli bölümler, temel seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri çözerek ilgili konunun temel becerilerini edinmiş olacaksınız. **Mavi** bölümde yapamadığınız soru olduğu takdirde **yeşil** bölüme lütfen geçmeyiniz. Önce eksik konularınızı gideriniz.

Kitabımızdaki **yeşil** renkli bölümler, orta seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri çözdükten sonra ilgili konuya ait birçok soruyu çözebilir duruma gelmiş olacaksınız. **Yeşil** bölümler aslında **mavi** ile **turuncu** bölümler arasında bir köprü görevi niteliğinde oluşturulmuş bölümlerdir.

Kitabımızdaki **turuncu** renkli bölümler, orta ve üzeri seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri de başarıyla bitirdiğinizde ilgili konuya tüm hatlarıyla hakim olacaksınız.

Bölüm sonlarındaki **pembe** renkteki ADS (Akıllı Değerlendirme Sınavları), MEB soruları düzeyinde ve sonlarındaki optikleri kodladığınız takdirde bu kitabı alanlar arasındaki sıralamanızı gösteren size rehber olacak testlerdir. Özgün ve yeni nesil sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve sınavlara gerçek anlamda hazır olacaksınız.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen deneyimli yazarlarımıza ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın sizleri hedeflerinize taşıması dileğiyle...

AV OLMADAN SINAV OLMAZI!

ALİ ÖZCAN - VEYSEL GÜL
AV YAYINLARI YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

BASKI VE CİLT :

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim, 1207 Sk ostim No:3 c-d, 06374 Ostim Osb/Yenimahalle/Ankara

İletişim : 0 (850) 302 20 90 - 0 (549) 814 44 13

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastiğın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

MEHMET ÂKİF ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrüzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

AV YAYINLARI

1. ÜNİTE: BİREY VE TOPLUM	5
İnsandan İnsana Giden Yol	6
İletişim Gücü	12
Hızlı İletişim Güçlü Toplum, İletişim Özgürlüğü	18
Akıllı Değerlendirme Sınavı	25
2. ÜNİTE: KÜLTÜR VE MİRAS	29
Beylikten Cihan Devletine	30
İnsanı Yaşat Ki Devlette Yaşasın	36
Avrupa'da Uyanış	42
Değişen Dünya'da Osmanlı	48
Osmanlı'dan Kalan Mirasımız	54
Akıllı Değerlendirme Sınavı	60
3. ÜNİTE: İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	69
Nereye Yerleşelim?	70
Tablo ve Grafiklerle Ülkemiz	76
Doğduğun Yer mi? Doyduğun Yer mi? Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü Var mı?	82
Akıllı Değerlendirme Sınavı	88
4. ÜNİTE: BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	93
Kil Tabletlerden Akıllı Tabletler	94
Türk-İslam Medeniyetinde Bilginler	100
Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır, Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı	106
Akıllı Değerlendirme Sınavı	112
5. ÜNİTE: ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	117
Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz	118
Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor	124
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	130
İşin Ehli İnsan Yetiştirmek	136
Geleceğin Senin Ellerin, Dijital Teknoloji Çağındayız	142
Akıllı Değerlendirme Sınavı	148
6. ÜNİTE: ETKİN VATANDAŞLIK	153
Demokrasi Serüveni	154
Atatürk'ten Milletimize Armağan	160
Cumhuriyet'imi Seviyorum	166
Hâkimiyet Milletindir	172
Akıllı Değerlendirme Sınavı	178
7. ÜNİTE: KÜRESEL BAĞLANTILAR	181
Türkiye'de ve Dünya'da Barış	182
Gelişen Türkiye	188
İnsanları Nasıl Tanıyoruz? Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum	194
Akıllı Değerlendirme Sınavı	200
CEVAP ANAHTARI	205

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol

İletişim Gücü

**Hızlı İletişim Güçlü Toplum,
İletişim Özgürlüğü ”**

1. İnsanların duygularını, düşüncelerini ve bilgilerini birbirleriyle paylaşmak için kullanılan her türlü araç ve yöntemdir.

Metinde bahsedilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim B) Empati
C) Dinleme D) Konuşma

2. Aşağıdaki davranışlardan hangisi iletişimi olumlu yönde etkilemez?

- A) Empati kurmak
B) Etkili dinlemek
C) Göz teması kurmak
D) Aceleci olmak

3. Eylül, iş yerinde bir sunum yaparken dinleyicilerin dikkatini çekmek ve etkili bir iletişim kurmak istiyor. Bu nedenle, sözlü iletişimin farklı yollarını kullanarak mesajını daha iyi iletmeyi planlıyor.

Aşağıdakilerden hangisi Eylül'ün sözlü iletişim becerilerini geliştirmek için kullanabileceği yollar arasında yer almaz?

- A) Sunum sırasında ses tonunu doğru ayarlamak
B) Sunum yaparken dinleyicilerle göz teması kurmak
C) Sunumun sonunda e-posta ile sunum özetini göndermek
D) Sunum yaparken jest ve mimiklerini etkili bir şekilde kullanmak

4. Aşağıdakilerden hangisi yazılı iletişim yollarından biridir?

- A) Jest ve mimikler
B) Göz teması
C) Elektronik posta
D) Ses tonu

5. Aşağıdakilerden hangisi sözsüz iletişim yollarından biridir?

- A) Jest ve mimikler
B) Telefon görüşmeleri
C) Radyo
D) Ses tonu

6. Etkili bir iletişim başlatmak için doğru ifadeler kullanmak önemlidir. İletişimin başarılı bir şekilde sürmesi, başlangıçta seçilen kelimelerin gücüne bağlıdır.

Buna göre başlangıç ifadesi olarak;

- I. Görüşürüz,
II. Günaydın,
III. Merhaba

hangileri kullanılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

7. Bir duyguyu, düşünceyi veya bir konuyu;

- Kaş, göz, ağız, yüz hareketleriyle,
- El, kol, ayak veya baş ile yapılan hareketler ile ifade ederiz.

Buna göre etkili iletişim türlerinden hangileri sırasıyla açıklanmıştır?

- A) Jest - Mimik B) Mimik - Jest
C) Ses tonu - Jest D) Jest - Ses tonu

8. Etkili iletişimi etkileyen zorluklar, hem konuşmacıdan hem de dinleyiciden kaynaklanabilir.

Buna göre aşağıdaki iletişim sorunlarından hangisinin kaynağı diğerlerinden farklıdır?

- A) İyi hazırlanmamış konuşma metni
B) Yetersiz algılama, yorumlama
C) Seviyeye uygun konuşmama
D) Aynı ses tonu ile konuşma

İnsandan İnsana Giden Yol

9. İletişim çeşitleri; sözlü, yazılı ve sözsüz iletişim olarak üç gruba ayrılır.

Aşağıdaki örnekler gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) Faks
- B) Mektup
- C) Elektronik posta
- D) Yüz yüze mülakat

10. Etkili iletişimi olumsuz etkileyen sorunlar, genellikle dinleyiciden ve konuşmacıdan kaynaklanabilir.

Buna göre etkili iletişimi olumsuz etkileyen aşağıdaki sorunlardan hangisinin dinleyiciden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Mesajın net olmaması veya belirsizlik
- B) Karmaşık veya aşırı teknik dil kullanımı
- C) Söylenenleri yetersiz algılama
- D) Eksik bilgi ve mesaj verme

11. İyi ve sağlıklı bir iletişimci olmanın önemli unsurlarından biri de empatidir.

Aşağıdakilerden hangisi empati ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Başkalarının bakış açısını anlayabilme yeteneğidir.
- B) Kendi duygu ve düşüncelerini başkasına aktarma ve dayatma eğilimidir.
- C) Başka birinin duygularını ve deneyimlerini anlama ve bir anlayış geliştirmedir.
- D) İnsanlar arasındaki bağları güçlendiren ve iletişimi derinleştiren önemli bir sosyal beceridir.

12. İletişimin gerçekleşmesi için üç temel koşul gereklidir:

- En az iki kişi arasında gerçekleşmelidir.
- Tarafların birbirlerini fark etmesi ve karşılıklı etkileşime girmesi önemlidir.
- Bir mesajın iletilmesi ve bu mesajın belirli bir amacı olması gerekir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir iletişim örneği olabilir?

- A) Efe ve Çınar'ın bir kafede oturup sohbet etmesi
- B) Etka'nın tek başına bir kitap okuması
- C) Can'ın kulaklığı takıp sokakta müzik dinlemesi
- D) Ahmet öğretmenin sınav sorularını cevaplaması

13. Aşağıdakilerden hangisinde etkili iletişimde konuşmacının ve dinleyicinin özellikleri sırasıyla verilmiştir?

- A) Karşıdakinin sesini net duyabilmelidir. Diksiyonu düzgün olmalıdır.
- B) Karşıdakilerinin seviyesine uygun kelimeler kullanmalıdır. Vurgu ve tonlama yapmalıdır.
- C) Sürekli aynı tonda konuşmamalıdır. Göz teması kurulmalıdır.
- D) Vereceği cevabı sürekli düşünmemelidir. Jest ve mimiği onaylama olarak kullanılmalıdır.

14. İletişim sürecinde kullanılan beden dili, mesajın alıcıya iletilme şekli üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde öğretmen bir konuyu anlatırken sürekli olarak kitaptan tahtaya yazı yazarken sınıfa sırtını uzun süre dönerek konuşmaktadır.

Bu davranışın öğrencilerin eğitim sürecine nasıl bir etkide bulunduğu söylenebilir?

- A) Konuyu daha iyi anlaması
- B) Dikkatinin dağılması
- C) Derse ilgisinin artması
- D) Daha aktif katılım göstermesi

1.

Hababam sınıfı sınav yapılacağı duyumunu almış ve kopyaları hazırlamıştır. Kendilerinden emin bir şekilde ders hocasını beklemektedirler. Mahmut Hoca sınıfa gelir.

Mahmut Hoca: Kaldırın defter ve kitapları sözlü yapacağım.

Sınıf: Hocam biz yazılıya çalışmıştık.

Verilen diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisi sınıfın tepkisindeki iletişim hatasını en iyi şekilde açıklar?

- A) Öğrencilerin kopya hazırlamış olması
- B) Öğrencilerin sınav türünü anlamamış olmaları
- C) Öğrencilerin sınıf içi organizasyon eksikliği
- D) Öğrencilerin sınıf ders programını unutması

2.

Sözsüz iletişim, insanların duygularını ve düşüncelerini kelimeler olmadan iletebildiği bir yöntemdir. Jestler, mimikler, vücut dili ve diğer bedensel işaretler bu tür iletişimin temel araçlarıdır. Bu iletişim şekli, sözcüklerin olmadığı durumlarda bile bireyler arasında anlam ve mesaj alışverişini mümkün kılar.

Buna göre aşağıdaki iletişim örneklerinden;

- I. Okula gitmek istemeyen Ela'nın annesine bugün çok hastayım demesi,
- II. Sevgi Öğretmen'in soruyu doğru cevaplayan Cansu'ya gülümsemesi,
- III. Mücahit'in iş alımı mülakatında takım elbise giyip, beden dilini etkili kullanması

hangileri sözsüz iletişimi örneklemek için kullanılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

7. sınıf öğrencisi olan Ayaz, arkadaşları tarafından etkili bir konuşmacı olarak görülmektedir. Sınıf duyurularında ve resmi törenlerde sahnede konuşmacı olarak o vardır.

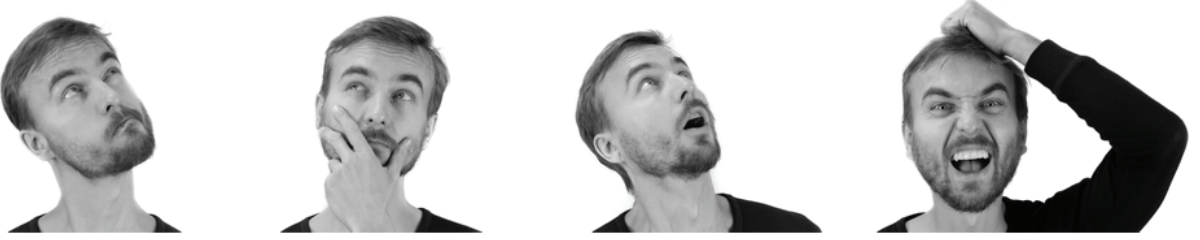
Buna göre aşağıdakilerden hangisi Ayaz'da bulunan özellikler arasında yer alır?

- A) Sürekli söyleyeceklerini düşünmek
- B) Çok fazla ve hızlı konuşmak
- C) Göz temasından kaçınmak
- D) Ses tonunu ortama göre ayarlamak

İnsandan İnsana Giden Yol

4. Aşağıda bazı görseller verilmiştir.

Bu görseller incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sergilenen mimik hareketlerinin duyguyu karşıdaki kişiye aktarılmasında önemli olduğuna
- B) Sözsüz iletişim kurmanın verilmek istenen mesajın tam olarak anlaşılmasını zorlaştırdığına
- C) Etkili iletişim yollarını kullanmada göz temasının önemli olduğuna
- D) İletişimde karşılıklı konuşma varken jest ve mimiklerin gereksiz olduğuna

5. Osmanlı Dönemi'nde kapı tokmakları ve pencere önlerindeki çiçekler, çeşitli mesajlar iletmek için kullanılırdı.

MEDENİYET İNCİLERİ	
	Osmanlı'da Kapı Tokmakları Osmanlılar tam bir medeniyet geliştirmişlerdi. Eskilerdeki bu zerafet, kapı tokmaklarına kadar işlemişti. Kapılarda biri tok ve kalın; diğeri tiz ve ince bir ses çıkaran iki kapı tokmağı bulunurdu. Erkekler tok olanı, kadınlar ince olanı kullanırlardı. Böylelikle kapıyı evin beyinin mi yoksa hanımının mı açacağı belli olurdu.
	Osmanlıda Çiçek Kültürü Osmanlı kültüründe, pencere önlerine yerleştirilen çiçekler, evlerdeki durumu belirtmek için kullanılırdı. Sarı çiçekler, evde birinin hasta olduğunu işaret ederdi ve evin önünde veya sokakta sessizlik istendiğini ifade ederdi.

Bu uygulama, mahalle sakinlerine hasta olan kişiye saygı gösterme ve gürültü yapmamaları konusunda duyarlı olmaları gerektiğini bildirirdi. Diğer yandan, kırmızı çiçeklerin pencere önlerine konması, evde gelinlik çağına gelmiş bir bekâr kızın olduğunu belirtirdi. Bu durumda, evin önünden geçenlerin sessiz olmaları ve konuşmalarına dikkat etmeleri beklenirdi. Bu gelenekler, o dönemdeki toplumun belli değerlerine dayanırken çiçeklerin renkleri ve yerleştiriliş şekilleriyle iletilen mesajlar, çevredeki insanlara belirli davranış biçimlerini hatırlatan ve uyaran nitelikteydi.

Osmanlı toplumunda bu uygulamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlılar, kapı tokmaklarını sadece estetik amaçlarla kullanmışlardır.
- B) Kapı tokmakları ve çiçeklerin kullanımı, sözsüz iletişim sağlamak için bir araçtır.
- C) Pencere önlerindeki çiçeklerin renklerini, evdeki hanım belirlemektedir.
- D) Kırmızı çiçekler, evde önemli bir misafir olduğunu belirtmek için kullanılırdı.

1.

“Doğru insana, doğru zamanda, doğru yerde, doğru şekilde, doğru şeyi söyleyebilmek. İşte bilgelik burada.”

KONFÜÇYUS

Bu söz ile iletişim becerilerinden hangisinin önemli olduğunu vurgulamaktadır?

- A) Ön yargı B) İletişimde uygunluk
C) Etkin dinleme D) Empati kurma

2. Aşağıda beden dilini etkili kullanma ile ilgili bilgiler içeren görsel verilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle beden dili ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Gözler doğrudan karşıya yönelmiş, çene de düz konumda: İletişime hazır anlamına gelir.
B) Konuşurken elleri kullanma: Karşı tarafın size güvенеceği izlenimi yaratır.
C) Eller iki yanda ve serbest kullanma: Karşı tarafa güvendiğiniz anlamına gelir
D) Tebessüm kullanma: Her şey yolunda, rahatlama izlenimi yaratır.

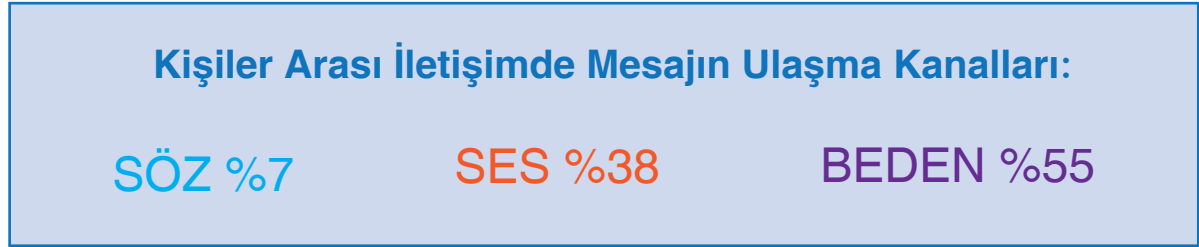

3. Etkili iletişim, hem konuşmacının hem de dinleyicinin belirli özelliklere sahip olmasını gerektirir. İyi bir konuşmacı, söylediklerini açık ve anlaşılır bir şekilde ifade etmeli, ses tonunu uygun şekilde kullanmalı ve beden diline dikkat etmelidir. Konuşmacı, dinleyicinin ilgisini çekmek için ilginç hikayeler veya örnekler anlatabilir. Aynı zamanda, dinleyicilerin sorularına ve geri bildirimlerine açık olmalıdır. Diğer yandan, iyi bir dinleyici, dikkatlice dinlemeli, göz teması kurmalı ve gerektiğinde konuşmacıya geri bildirimde bulunmalıdır. Dinleyici, konuşmacının söylediklerini anlamaya çalışmalı ve gerektiğinde sorular sormalıdır.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) İyi bir konuşmacı, dinleyicilerden gelen dönütlere karşı açık olmalıdır.
- B) Etkili bir dinleyici, konuşma sırasında göz teması kurmaktan kaçınmalıdır.
- C) Konuşmacı, sadece ses tonunu kullanarak etkili iletişim sağlamalıdır.
- D) Dinleyici, konuşmacının söylediklerini sorgulamamalıdır.

4.

Yukarıda verilenlerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tonlama ve vurgu %7 etkiye sahiptir.
  - B) Mimikler, vücudun duruşu ve bakışlar %38 etkiye sahiptir.
  - C) Kişiler arası iletişimde mesajın ulaşma kanallarından en etkili olanı vücut dilidir.
  - D) Doğru sözcüklerin ve tonlamanın yer aldığı grubun etki toplamı beden etkisini geçmektedir.
5. 7-B sınıfı, okulun konferans salonunda düzenlenen bir programa katılmıştır. Söyleşi sırasında, konuşmacı olan Özlem Hanım, konuşmasını yaparken dinleyicilere doğru ve etkili iletişim kurma becerilerini göstermiştir. Özlem Hanım, sadece sözcükleriyle değil, beden dili ve ses tonuyla da mesajlarını güçlendirmiştir. Konuşmasına başlamadan önce salonun her bir köşesine göz gezdirmiş ve dinleyicilerle göz teması kurmuştur. Konuşmaya başlarken ses tonunu değiştirerek vurgular yapmış ve dinleyicilerin ilgisini çekmiştir. Anlattığı konuları basit ve anlaşılır kelimelerle aktarmış ve herkesin konuyu rahatlıkla anlamasını sağlamıştır. 7-B sınıfı, Özlem Hanım'ın konuşmasını ilgiyle dinliyordu. Konuşmacının ne dediğini net bir şekilde duyabiliyordu. Çünkü Özlem Hanım diksiyonuna dikkat ediyor ve sesini iyi kullanıyordu. Ayrıca, jest ve mimiklerini de kullanarak anlattığı konuları daha da canlandırıyor ve dinleyicilerin onayladığını hissettiriyordu.

Verilen metne göre etkili iletişimi sağlamak için Özlem Hanım hangi iletişim becerilerini kullanmıştır?

- A) Karşıdakinin sesini net duyabilmek ve sürekli yüksek ses tonunda devam etmek
- B) Konuşmasını görsel iletişimle desteklemek ve basit anlaşılır kelimeler kullanmak
- C) Vereceği cevabı sürekli düşünmek ve bilgi aktarımına odaklanmak
- D) Dinleyicilerle göz teması kurmak ve vurgu-tonlama yapmak

1. Göz teması kurarak ve konuşmacının sözünü kesmeden dinleyen bir birey, karşı tarafa ve ifade edilen düşüncelere verdiği değeri açıkça ortaya koyar. Bu tutum, iletişimde karşılıklı saygı ve dikkatin simgesi olarak değerlendirilir. Göz teması, empati ve anlayışı derinleştirirken, söylenenlerin anlamını daha kapsamlı bir biçimde kavramayı sağlar.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisi bu duruma örnek bir gelişmedir?

- A) Eymen yanına gelen kardeşinin yardım isteğini telefonda oyuna daldığı için duymazdan gelmiştir.
- B) Ada, okulda verilen proje ödevini babasına anlatırken babası gazetesini okumaya devam etmiş ve sadece başını sallayarak cevap vermiştir.
- C) Baturhan Ege, yolda karşılaştığı eski arkadaşını annesine anlatırken yemek yapmakla uğraşan anne markete göndermek için onun sözünü kesmiştir.
- D) Eslina, arkadaşı Selma'nın anlattığı hikâyeyi dikkatlice dinledikten sonra, "Bunu gerçekten yaşadın mı?" diye sormuş. Bunun üzerine Selma, hikayesini daha da detaylandırmaya başlamıştır.

2.

İyi bir dinleyici olmak için bilinçli bir çaba ve yeni beceriler öğrenmek gereklidir.

Doğan CÜCELOĞLU

Buna göre aşağıda yer alan Mustafa Kemal Atatürk'ün fotoğraflarından hangisi iyi bir dinleyici özelliğini gösterir?

- A)
- B)
- C)
- D)

3.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi Barış Manço'nun bu sözünü daha iyi yansıtmaktadır?

- A) İletişimde yumuşak bir üslup kullanmak
- B) Hayatımızda tek bir dil kullanmak
- C) Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak
- D) Dilin zenginliğini koruyup geliştirmek

4.

İletişim kurduğumuzda, beden dilimiz önemli bir rol oynar ve karşımızdaki kişiyi olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilir. Beden dilimiz, jestlerimiz, mimiklerimiz, duruşumuz ve diğer fiziksel hareketlerimiz ile duygularımızı ve düşüncelerimizi ifade ederiz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beden dilinin iletişimi olumsuz yönde etkilediğini göstermez?

- A) Aliye arkadaşları ile konuşurken göz temasından kaçınır.
- B) Hasan sürekli hızlı ve yüksek sesle konuşur.
- C) İkra gülümseyerek konuşur, arkadaşlarına gerginlik hissi yaratmaz.
- D) Cevdet konuşurken de dinlerken de kollarını sık sık kavuşturur.

İletişimin Gücü

5. Sağlıklı iletişimin önemini vurgulayan atasözleri ve deyimler, empati, saygı ve anlayışı teşvik eder.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, sağlıklı iletişim için uygun olan bir ifadeyi içerir?

- A) Ayağını yorganına göre uzat.
- B) Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.
- C) Damlaya damlaya göl olur.
- D) Ağaç yaşken eğilir.

6. İletişimde dikkat etmemiz gereken durumlar ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sadece kendi düşüncelerimizi ifade etmeliyiz, karşı tarafın fikirlerinin ne olduğu önemli değildir.
- B) Karşıımızdakilerin seviyesine uygun kelimeler kullanmalı ve ses tonumuzu doğru şekilde ayarlamalıyız.
- C) Jest ve mimikleri kullanmak iletişimi karmaşık hale getirir, bu yüzden bu tür davranışlardan kaçınmalıyız.
- D) Konuşma sırasında sadece tek yönlü iletişim kurmalı, kendi ses tonumuzu duyabilmeliyiz.

7. Kişinin kendini başka birinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısından bakması, duygu ve düşüncelerini doğru anlamasına - - - - denir.

Yukarıda tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim
- B) Girişim
- C) Sempatî
- D) Empati

8. Aşağıdakilerden hangisi iletişimde dikkat etmemiz gereken durumlardan biri değildir?

- A) Anlatmak istediklerimizi üstü kapalı, yoruma açık halde ifade etmek
- B) İnsanları yargılamadan dinlemek
- C) Karşıımızdaki kişiyi başkalarıyla kıyaslamamak
- D) Beden dilini etkili bir biçimde kullanmak

9. Aşağıdakilerden hangisi olumlu iletişim yollarından biridir?

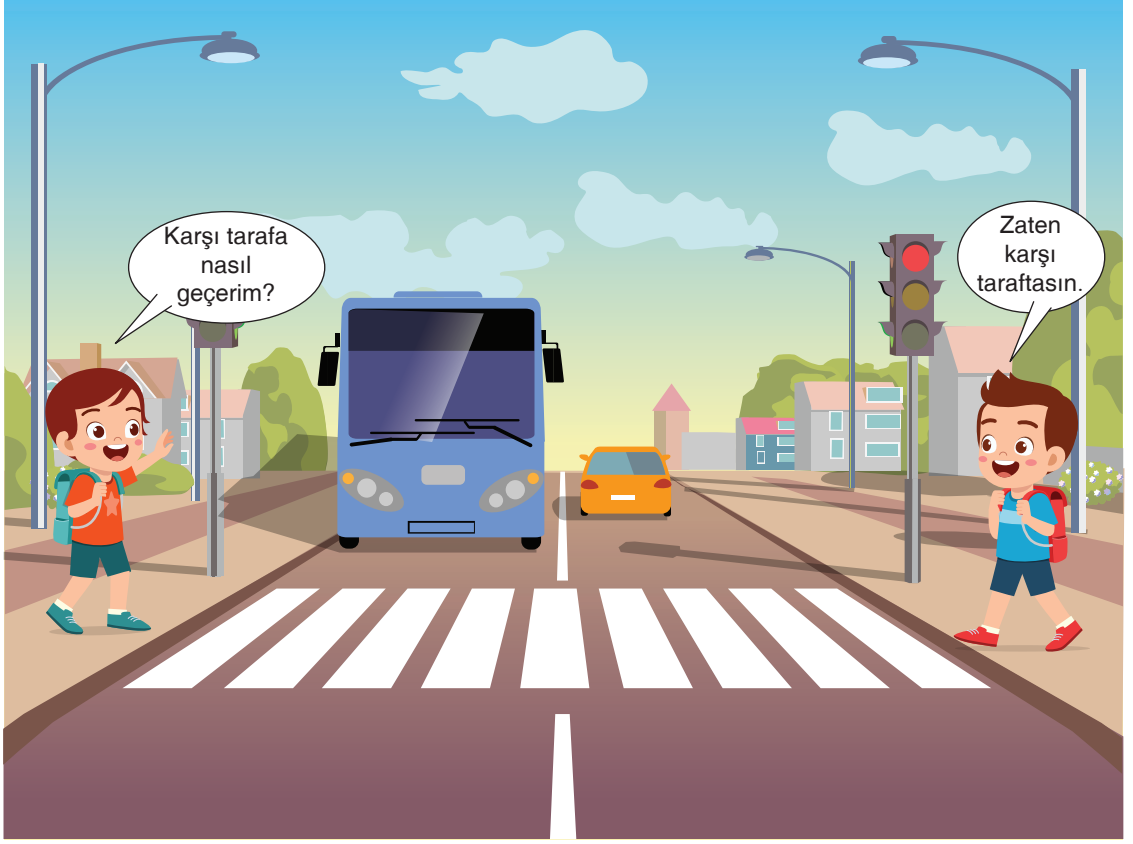
- A) Başkalarını eleştirmek ve onların hatalarını belirtmek
- B) Tartışmalarda sürekli haklı olduğunuzu savunmak
- C) Sadece kendi düşüncelerinizi ifade edip dayatmak
- D) Karşı tarafın duygularını anlamaya çalışmak

10. Aşağıdakilerden hangisi olumlu iletişimi engelleyen faktörlerden biridir?

- A) Ön yargılı olmamak
- B) Empati kurmak
- C) Arkadaşlarımıza lakap takmak
- D) Dış görünüm ile alay etmemek.

1.

Görselde yer alan konuşmadan hareketle iletişimde eksik olan beceri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Etkin dinleme
C) Empati kurma

- B) Etkili konuşma
D) Beden dili

2.

Meryem Öğretmen, her detayı dikkatlice düşünerek anlatacağı dersin sunumu mükemmel bir şekilde hazırladı. Ancak, sunum üzerinden ders anlatırken öğrencilerin dikkatsiz olduğunu ve ona yeterince odaklanmadıklarını fark etti. Meryem öğretmen, sunumun sonunda bir dinleme ve anlama testi yapmaya karar verdi. Öğrencilere dersin içeriğiyle ilgili bazı sorular sordu. Ancak, büyük bir hayal kırıklığıyla, öğrencilerin çoğunun sorulara yanıt veremediğini gördü.

Bu metinden yola çıkarak iletişimin hangi unsuruna dikkat çekilmiştir?

- A) Beden dilinin önemi
B) Etkili dinleme
C) Doğru mesajı iletme
D) Empati kurma

3.

Pozitif geri bildirim vermek, iletişimin destekleyici ve teşvik edici bir şekilde sürdürülmesine yardımcı olur. Bir öğrenci, başarılı bir çalışmada öğretmeninden beklediği olumlu geri bildirimi alamazsa ve başarısı görmezden gelirse, bu durumun iletişim sürecine olumsuz etki eder.

Aşağıdakilerden hangisi parçada anlatılan olumsuz etkiyi kanıtlayan bir örnektir?

- A) Göktuğ'un fen bilimleri dersine aktif katılımıyla öğretmeni onu bilim projelerine dahil etti.
B) Zeynep Türkçe dersinde bir öykü yazdı, öğretmeni öyküyü yazarlık atölyesinde örnek olarak gösterdi.
C) Emre resim dersinde bir tablo yaptı ve öğretmeni çalışmasını değerlendirip sergiye dahil etti.
D) Hüma matematik sınavında yüksek bir puan aldı, öğretmeni diğer öğrencilerin de puanlarını okuyup derse devam etti.

İletişimin Gücü

4.

Sıra	Sen Dili	Yerine	Ben Dili
I	Ödevini ne zaman getirdin ki. Kendini de unutsaydın.	→	Ödevini getirmemen beni üzüyor.
II	Beni hiç dinlemiyorsun ve hep sözümü kesiyorsun. Çok bencilsin.	→	Seninle konuşurken dinlemediğin için çok rahatsız oluyorum.
III	Geç geldiğinde senin için meraklanıyorum.	→	Evin yolunu mu unuttun? Neredeydin?
IV	Ders çalışmak için davetiye mi bekliyorsun? Çok tembelsin.	→	Ders çalışmaman eğitiminle ilgili beni kaygılandırıyor.

Bu tablonun doğru olabilmesi için hangi numaralı satırdaki cümlelerin karşılıklı yer değiştirmesi gerekmektedir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

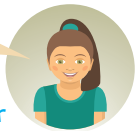
5. İnsanların arasındaki diyaloglarda zıtlasmaların, anlaşmazlıkların ve çatışmaların olması olumsuz iletişime neden olur. Aşağıda bazı öğrencilerin ifadelerine yer verilmiştir.

Melih

Birini kusuru veya eksiği nedeniyle küçümseyerek onu eğlence konusu yapmak

Bir kişiye ilişkin yeterli bir bilgi edinmeden, peşin bir karara varmış olmak

Nehir

Berat

Gözdağı vermek bir işin yapılmasını veya yapılmamasını sağlamak amacı ile korkutma, tehdit etmek

İnsanların fikirlerine, yaşam tarzına saygı göstermek

Elif Mina

Buna göre hangi öğrencinin ifadesi bu duruma örnek gösterilemez?

A) Melih

B) Nehir

C) Berat

D) Elif Mina

1.

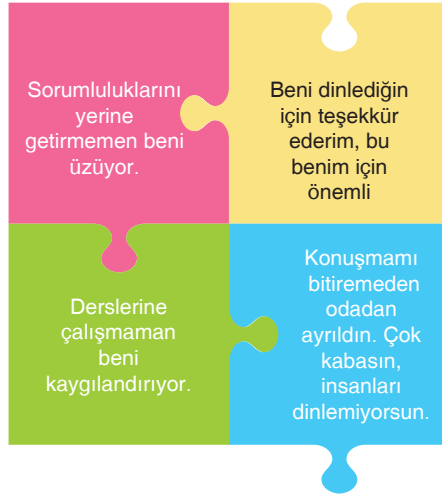
1. Ön yargı
2. Çatışma
3. Empati
4. Farklılıklara saygı
5. Lakap takma

6. Ben dili
7. Alaycı konuşma
8. Uzlaşma
9. Sen dili
10. Hoşgörü

Buna göre numaralandırılmış olumlu ve olumsuz iletişim kavramları ile ilgili hangi öğrencinin cevabı doğrudur?

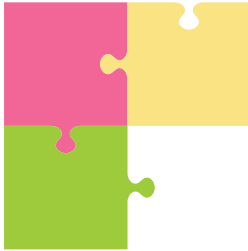
- A) Emir: 1 - 2 - 5 - 8 Olumsuz iletişim kavramlarıdır.
B) Ilgın: 3 - 4 - 6 - 8 - 10 Olumlu iletişim kavramlarıdır.
C) Buğlem: 3 - 4 - 9 - 10 Olumlu iletişim kavramlarıdır.
D) Oğuzhan: 1 - 2 - 6 - 7 - 9 Olumsuz iletişim kavramlarıdır.

2. Aşağıda sen dili ve ben dili ifadelerinden oluşan yapboz verilmiştir.

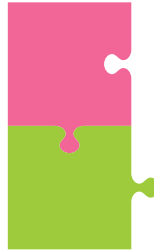

Bu yapbozdan sen dili örneklerini çıkarttığınızda kalan şekil aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

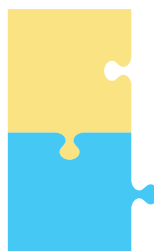
B)

C)

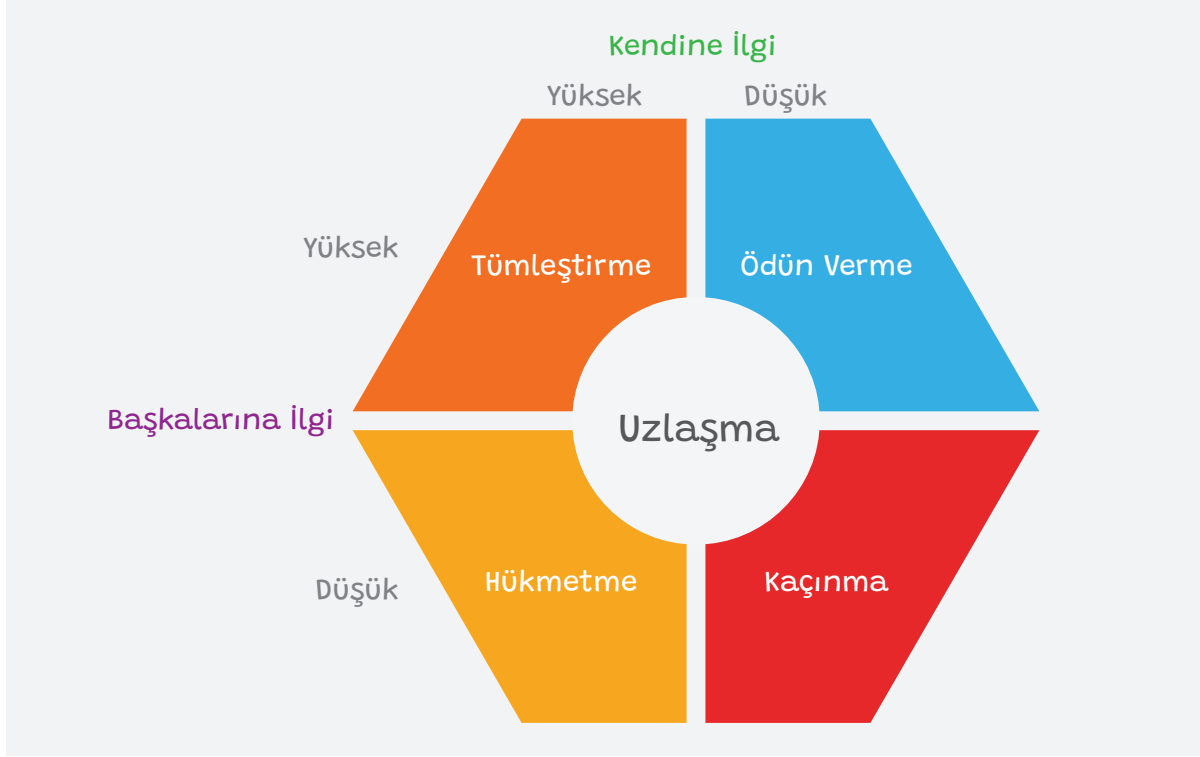

D)

3. Aşağıda Rahim ve Bonoma'nın çatışma yönetimi modeli verilmiştir.

Bu çatışma yönetimi modeli dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ödün verme kendisine ilgisi yüksek kişilerde görülür.
 B) Kendine ve başkalarına ilgiyi orta seviyede tutan kişi uzlaşmaya varır.
 C) Kaçınma kişinin hem kendisine hem başkalarına ilgisinin yüksek olduğu yerdir.
 D) Başkalarına ilgisi düşük ve kendine ilgisi yüksek olan bir kişi tümleştirme yapar.
4. Bir gün öğretmen sınıfta iki öğrenciyi masasına çağırmıştır. Öğrencileri masada karşılıklı oturtmuş, ortalarına bir nesne koymuştur. Sonra öğrencilerden bu nesnenin rengini söylemelerini istemiş. Bir öğrenci bu nesnenin beyaz olduğunu, diğeri ise bu nesnenin siyah olduğunu ısrarla söylemiştir. Nesneye beyaz diyen öğrenciye göre siyah demek nasıl mantıksız ise, siyah diyene göre de beyaz demek o kadar mantıksız bir durummuş. Öğretmen bu durumda öğrencilerin anlaşmasını istemiş, ancak öğrenciler söyledikleri rengin geçerli olduğunu savunmuşlar. Bu etkinlikle öğrencilere bir ders vermek isteyen öğretmen, masanın ortasındaki nesneyi kaldırarak iki öğrenciye de göstermiştir. Öğrenciler şaşırmış, çünkü ortadaki nesnenin bir yüzü siyahken diğer yüzü beyazmış. Öğrenciler biraz da utanarak derslerini almışlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Olaylara başkasının gözüyle de bakmak gerekmektedir.
 B) Bazen olaylar bizim baktığımız pencereden görüldüğü gibi olmayabilir.
 C) Hiçbir olayda ısrarla benim dediğim kesinlikle doğrudur denilmemelidir.
 D) Bir olaydaki gözlemlerimiz arasında hiçbir zaman bir fark olmamaktadır.

1. Haber ve bilgi iletmek amacıyla kullanılan, aynı zamanda eğitmek ve eğlendirmek gibi hedeflere yönelen, belirli bir izleyici kitlesine düzenli aralıklarla ya da sürekli olarak ulaşmayı sağlayan işlemlere kitle iletişim araçları denir.

Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarından değildir?

- A) Gazete B) Mektup
C) Televizyon D) Genel ağ

2. Aşağıdaki kavramlardan hangisi bir konuda halkın genel düşüncesini açıklar?

- A) Haber B) İletişim
C) Kamuoyu D) Kitle İletişim

3. Kitlelerle iletişimi sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergi gibi basın yayın organlarının ortak adıdır.

Tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşitsel araçlar B) Görsel araçlar
C) Medya D) Kamuoyu

4. I. Mektup
II. İnternet
III. Dumanla Haberleşme
IV. Bilgisayar

Yukarıda yer alan geçmişten günümüze iletişim araçları hangi seçenekte doğru sıra ile verilmiştir?

- A) I, II, III, IV B) III, I, II, IV
C) I, III, IV, II D) III, I, IV, II

5. • İnsanların gerçeklik algılarının bozulması
• Dilimizde bozulmalara neden olması
• Sahte haberlerin hızlı bir şekilde yayılması
• Teknoloji bağımlılığına sebep olması

Örneklendirilen cümlelere en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitle İletişim Araçları
B) Hızlı İletişim, Güçlü Toplum
C) Kitle İletişim Araçlarının Yararları
D) Kitle İletişim Araçlarının Zararları

AV YAYINLARI

6. Akıllı işaretlerin anlamını bilen, televizyon ve genel ağ karşısında işaretleri okuyabilecek bilince ulaşan aynı zamanda ekranda izlediklerini “gerçeklik” ve “kurgu” bakımından ayırt etme becerisini kazandırmak hangi kavram ile açıklanabilir?

- A) İletişim özgürlüğü
B) Medya okuryazarlığı
C) Basın hürriyeti
D) Haber alma hakkı

7.

Yukarıdaki görselde iletişim çeşitlerinden hangisi belirtilmiştir?

- A) Yazılı B) Sözsüz
C) Sözlü D) Sesli

Hızlı İletişim Güçlü Toplum - İletişim Özgürlüğü

8. • Ulusal ve bölgesel düzeyde yayın yapan radyo, televizyon ve genel ağ (internet) faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek ile görevi olan kurumdur.
- İnsanların internet aracılığıyla birbiriyle kurduğu diyalogların ve paylaşımların bütünüdür.
- Basın yayın organlarında hakkımızda gerçeğe aykırı bir yayın yaptığı zaman bu durumun mahkeme yoluyla düzeltilmesi durumudur.

Verilen tanımlamalar, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Sansür B) Tekzip
C) RTÜK D) Sosyal Medya

9. 7. sınıf öğrencisi olan Belinay, interneti sık sık kullanan biridir. Sosyal medyada tesadüfen karşılaştığı video ailesiyle tatilde geçirdiği bir anıyı gösteriyordu. Ancak videoyu paylaşan kişi Belinay değildi. Bu özel bir anıydı ve sadece ailesiyle paylaşmıştı. Bu videonun sosyal medyada tanımadığı biri tarafından paylaşılması onu çok rahatsız etmiştir.

Bu metinden hareketle Belinay'ın hangi hakkı göz ardı edilmiştir?

- A) Seyahat hakkı
B) Basın özgürlüğü
C) Doğru bilgi alma
D) Özel yaşamın gizliliği

10. Medya ve basın yayın kuruluşlarının uyması gereken ilkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

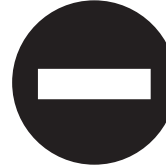
- A) Objektif (tarafsız) olma
B) Özel hayata saygılı olma
C) Doğru haber yapma ve yayma
D) Bazı kişi, grup ve kurumların etkisinde kalma

11. Aşağıdakilerden hangisi hem işitsel hem görsel kitle iletişim araçlarına örnektir?

- A) Gazete B) Radyo
C) Televizyon D) Dergi

12. Akıllı İşaretler, 23 Nisan 2006 tarihinden itibaren izleyicileri televizyon yayınlarının olumsuz etkilerinden korumak amacıyla Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından geliştirilmiş bir sembol sistemidir.

Aşağıdakilerden hangisi akıllı işaretler arasında yer almaz?

- A) B)
- C) D)

13. Ecem sosyal medya araçlarını sıklıkla takip ediyordu. Bir gün sosyal medya üzerinde belli bir sayıda takipçi kitlesine sahip, önerileri ile kişiler üzerinde etki yaratabilen bir kişinin paylaşımında kullandığı cilt ürünü gördü. Ertesi gün alışverişe çıktığında sosyal medyadaki cilt ürününü görünce, kendi cilt tipine uygunluğuna bakmadan denemekten ne zarar gelecek diyerek satın aldı.

Bu metinde kitle iletişim araçlarının hangi özelliğinden bahsedilmektedir?

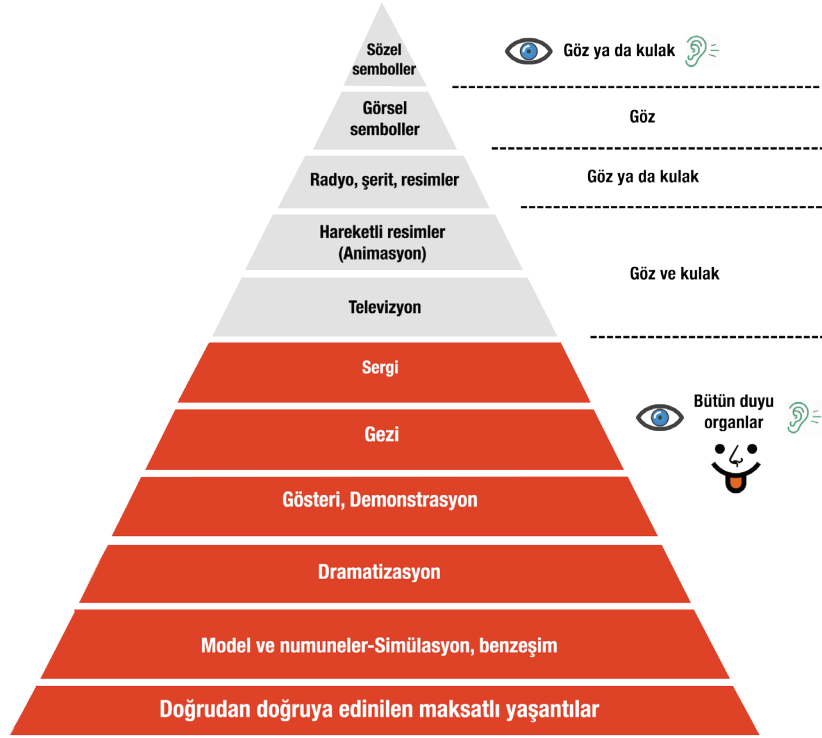
- A) Sosyal medyanın insanlar üzerinde etkisi
B) Doğru kaynak
C) İçeriğin kişiselleşmesi
D) Hızla yayılan bilgiler

1 ve 2. soruları aşağıdaki görsele göre cevaplandırınız.

Az sayıda
duyu organı

Çok sayıda
duyu organı

Soyut

Somut

1. Bu koni dikkate alındığında aşağıdaki iletişim araçlarından hangisi hitap ettiği duyu organları itibarıyla en kapsamlıya doğru sıralanmaktadır?

- A) Gösteri - Televizyon - Radyo
C) Sergi - Televizyon - Radyo

- B) Radyo- Televizyon - Resimler
D) Radyo - Televizyon - Gösteri

2. Bu koni incelendiğinde aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Duyu organı sayısı arttıkça somutlaşma artmaktadır.
B) Görme ve işitme duyu organına sahip iletişim araçları koninin en üstünde yer almaktadır.
C) Somuttan soyuta doğru gidildikçe hitap edilen duyu organı azalmaktadır.
D) Gezi ve gösteri; televizyon ve animasyondan daha fazla duyu organına hitap etmektedir.